

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ПСИХІАТРІЇ, СУДОВО-ПСИХІАТРИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
ТА МОНІТОРИНГУ НАРКОТИКІВ
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

рішенням Вченої ради
ДУ «ІПСПЕМН МОЗ України»
від 29.06.2023р., протокол № 5

Голова Вченої ради
заступник генерального директора з
наукової роботи та освітньої діяльності
ДУ «ІПСПЕМН МОЗ України»,
д. мед. н., с.н.с.

Оксана ОЛІЙНИК
29.06.2023 р.

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ»**

Третій (освітньо-науковий) рівень
(назва рівня вищої освіти)

Доктор філософії
(назва ступеня, що присвоюється)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 222 Медицина
(код та найменування спеціальності)

Київ – 2023

Передмова

Розроблено проектною групою співробітників Державної установи «Інститут психіатрії, судово-психіатричної експертизи та моніторингу наркотиків Міністерства охорони здоров'я України» (ДУ «ІПСЕМН МОЗ України»).

Затверджено вченою радою ДУ «ІПСЕМН МОЗ України» (протокол № 5 від 29 червня 2023 р.).

Розробники:

Шум Сергій Сергійович – кандидат медичних наук, генеральний директор ДУ «ІПСЕМН МОЗ України».

Олійник Оксана Петрівна – доктор медичних наук, старший науковий співробітник, заступниця генерального директора з наукової роботи та освітньої діяльності ДУ «ІПСЕМН МОЗ України».

Карпунова Олена Вікторівна – кандидат економічних наук, завідувач відділу координації наукових досліджень та освітньої діяльності ДУ «ІПСЕМН МОЗ України».

Синіцька Тетяна Віталіївна - кандидат психологічних наук, вчений секретар ДУ «ІПСЕМН МОЗ України».

Суховій Олексій Олексійович - начальник центру організації та стандартизації психіатричної допомоги ДУ «ІПСЕМН МОЗ України».

Навчальний план та програма вибіркової дисципліни «Психологічні механізми науково-дослідницької діяльності» є частиною підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 222 «Медицина» розроблена відповідно до освітньо-наукової програми «Психіатрія» ДУ «ІПСЕМН МОЗ України», а також відповідно до Законів України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII; «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII, Постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»; від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»; від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»; наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
вибіркової навчальної дисципліни
«Психологічні механізми науково-дослідницької діяльності»
підготовки докторів філософії (PhD)
за спеціальністю 222 Медицина

Тривалість: 3 кредити (90 год.)

Мета навчання: формування у здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії поглиблених дослідницьких компетентностей необхідних для наукової діяльності здобувачів, зокрема належного вирішення завдань з виконання та оформлення результатів оригінальних наукових досліджень, а також здійснення дослідницько-інноваційної діяльності в галузі охорони психічного здоров'я на основі вивчення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі або є науковими співробітниками.

Код розділу	Назва розділу	Кредитів ЄКТС	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота
				лекції	семінари	практика	всього	
1.	Основи науково-дослідницької діяльності в галузі охорони психічного здоров'я та її психологічні особливості.	0,5	15	2	2	4	8	10
2.	Етика наукових досліджень.	0,5	15		2	4	6	8
3.	Особистість науковця в науковому процесі.	0,5	15		2	4	6	8
4.	Науковий колектив та його особливості.	0,5	15		2	4	6	8
5.	Особливості наукового спілкування.	0,5	15		2	4	6	8
6.	Основи наукових досліджень у галузі охорони психічного здоров'я.	0,5	15		2	4	6	8
7.	Залік					2	2	
Разом		3	90	2	12	26	40	50

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
«Психологічні механізми науково-дослідницької діяльності»
підготовки докторів філософії (PhD)
за спеціальністю 222 Медицина

Тривалість: 3 кредити (90 год.)

Мета навчання: формування у здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії поглиблених дослідницьких компетентностей необхідних для наукової діяльності здобувачів, зокрема належного вирішення завдань з виконання та оформлення результатів оригінальних наукових досліджень, а також здійснення дослідницько-інноваційної діяльності в галузі охорони психічного здоров'я на основі вивчення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі або є науковими співробітниками.

Код розділу	Назва розділу	Перелік дослідницьких компетентностей
1.	<i>Основи науково-дослідницької діяльності в галузі охорони психічного здоров'я</i>	– Здатність виявляти та формувати проблеми, визначати об'єкт та предмет дослідження, формувати мету та гіпотезу дослідження, визначати основні поняття.
1.1.	Основні поняття та принципи науково-дослідної діяльності.	– Здатність до збирання даних відповідно до гіпотез, створення масивів емпіричних даних, опрацювання різноманітних інформаційних джерел тощо.
1.2.	Технологія наукової діяльності	
2.	<i>Етика наукових досліджень</i>	– Здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.
2.1.	Етичні засади проведення наукового дослідження в галузі охорони психічного здоров'я.	– Здатність до вибору та використання універсальних та спеціальних методів дослідження, розвинуте логічне мислення, творчі здібності і здатності (інтуїція, здатність до інсайту, відкриття, продуктивного мислення).
2.2.	Проблема етично-правового регулювання дослідницької діяльності в галузі охорони психічного здоров'я в Україні.	– Здатність до самостійного проведення наукового та патентного пошуку.
3.	<i>Особистість науковця в науковому процесі.</i>	– Здатність до проектування і здійснення комплексних досліджень, на основі системного наукового світогляду з використанням основних універсальних методологічних принципів та знань в області історії і філософії науки.
3.1.	Наукове мислення. Сутність та стилі.	– Здатність до проведення оцінки результатів наукових досліджень з
3.2.	Інтелектуальні здібності науковця.	
3.3.	Основи мотивації дослідницької діяльності.	
4.	<i>Науковий колектив та його особливості.</i>	
4.1.	Принципи створення наукового колективу.	
4.2.	Організація роботи наукового колективу.	

4.3.	Особливості конфліктами в колективі.	управління науковому	<p>використанням знань та умінь в галузі медичної статистики, співвіднесення досягнутих результатів з поставленою метою.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Здатність до здійснення усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою. – Здатність до створення, передавання та упровадження результатів дослідження у практику. – Здатність застосовувати сучасних інформаційні технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять. – Здатність до управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності. – Використання методології проведення та фінансування наукових досліджень.
5.	Особливості спілкування	наукового	
5.1.	Основні засади спілкування.	наукового	
5.2.	Розвиток індивідуально-комунікативних здібностей, наукового стилю, як основи наукового спілкування.		
6.	Основи наукових досліджень у галузі охорони психічного здоров'я		
6.1.	Принципи та етапи наукових досліджень.		
6.2.	Методи наукових досліджень.		
7.	Залік		

Рекомендовані посилання

1. «Про психіатричну допомогу» Закон України
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14#Text>
2. «Про наукову і науково-технічну діяльність»: Закон України від 13 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – No 12.
3. «Про наукову і науково-технічну експертизу»: Закон України від 10.02.1995 (станом на 09.02.2006) // Відомості Верховної Ради України. – No 2.
4. Адаменко М. І. Основи наукових досліджень / М. І. Адаменко, М. В. Бейлін. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 188 с.
5. Важинський С. Е. Методика та організація наукових досліджень / С. Е. Важинський., Т. І. Щербак – Суми: Видавництво СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. – 257 с.